

Luokka	Laatuj. Työohjeet
Versio/pvm	2 / 11.5.2021
Laatijat	Kuopus Sirpa; Kylmänen Kaisi
Vastuuhenkilö	Kylmänen Kaisi
Hyväksyjä	Männistö Tuija
Tämä ohje koskee	
Paperijakelu	
Kansio	

OYS:n potilaiden näytteenotto PPSHP:n ja OYS-erityisvastuualueen terveyskeskuksissa (ns. hajautettu näytteenotto)

Hajautetun näytteenoton tarkoituksena on säästää matkustamiskustannuksia silloin, kun potilas on sairaalan avohoidossa. Tällöin OYS:n poliklinikka tai vuodeosasto tilaa potilaan laboratoriotutkimukset NordLab Oulun laboratoriotietojärjestelmään, mutta potilas käy näytteenotossa oman kotipaikkakuntansa terveyskeskuksessa.

Varmistaaksemme joustavan näytteenoton terveyskeskuksissa, näytekuljetukset sekä vastausten asianmukaisen saatavuuden toivomme teidän noudattavan alla olevia ohjeita.

1 OYS:n hoitoyksikön tehtävät

Kaikki hajautetussa näytteenotossa otettavat tutkimukset tilataan NordLab Oulun laboratoriotietojärjestelmään potilaan kanssa sovitulle näytteenottopäivälle. Näytteenottopäiväksi ei laiteta ”rutiinisti” maanantaita. Huomioidaan, että kaikki tutkimukset eivät sovellu hajautettuun näytteenottoon.

Tutkimukset, joiden vastaukset pitää faksata välittömästi hoidon vuoksi OYS:iin ja ne tämän vuoksi joudutaan tekemään potilaan omassa terveyskeskuksessa, tulee tilata KIIREELLISINÄ. Näiden tutkimusten vastaukset näkyvät Weblabissa suluissa.

Potilaalle annetaan/toimitetaan tarrat ennen näytteenottopäivää. Potilaan ollessa OYS:ssa hänelle annetaan tarrojen lisäksi tarvittaessa myös tarvikkeet virtsa- ja ulostenäytteiden ottamista varten. Jos tarrat toimitetaan potilaalle kotiin, hän voi hakea tarvikkeet virtsa- ja ulostenäytteitä varten omasta terveyskeskuksestaan.

Jos tarrat eivät ehdi potilaalle ennen näytteenottopäivää eikä terveyskeskuksessa ole mahdollista tulostaa tarroja NordLab Oulun laboratoriotietojärjestelmästä (ks. ohje Terveyskeskuslaboratorioiden aukioloajat ja tarratulostusmahdollisuus), tulostetaan Weblabista tutkimusten tilaamisen yhteydessä Laboratoriolähete ja faksataan se terveyskeskukseen. Faksaamisesta ilmoitetaan terveyskeskukseen.

Potilasohjeet valmistautumisesta laboratoriotutkimuksiin sekä muu tutkimuskohtainen ohjeistus löytyvät osoitteesta www.nordlab.fi

2 OYS:n näytteiden ottaminen terveyskeskuksissa

Potilas varaa terveyskeskuksensa laboratorioon aamuajan sovituille päivälle (liite 1). Jos näytteenotto ei toteudu kyseisenä päivänä, **näytteenottaja tulostaa tarrat uusiksi tai mikäli tämä ei ole mahdollista, korjaa tarroihin** oikean päivämäärän ja kellonajan. Kotona antamiinsa näytteisiin (esim. virtsanäytteet, F-hHb-O, -TbVi) potilas korjaa tarvittaessa oikean päivämäärän ja kellonajan itse, jotka näytteiden vastaanottaja terveyskeskuksessa tarkistaa.

Näyteputkien tarroituksessa ja merkitsemisessä noudatetaan NordLabin nettisivuilta löytyvää [ohjetta](#).

Jos potilaalla ei ole valmiita tarroja ja tutkimukset otetaan faksatun Laboratoriolähetteen perusteella, tarroihin tulee kirjoittaa seuraavat tiedot: tutkimukset määrännyt hoitoyksikkö, näytteenottopäivämäärä ja kellonaika, potilaan nimi ja henkilötunnus sekä pyydettyjen tutkimusten lyhenteet. Laboratoriolähete toimitetaan näyteputkien mukana NordLab Ouluun.

Näytteenotto- ja lähetysohjeet voi tarvittaessa tarkistaa verkossa olevasta tutkimusohjekirjasta osoitteessa www.nordlab.fi.

Sentrifugointia vaativat näytteet tulee sentrifugoida ennen lähetystä. Aluekuljetuksen piirissä olevien laboratorioiden ei tarvitse erotella geeliputkia. Jos näytteet postitetaan, kaikki sentrifugoidut näytteet tulee erotella.

B-Diffit: Näyteputken mukaan on liitettävä 2 kpl veren sivelyvalmistetta. Pelkät sivelyvalmisteet eivät riitä näytteeksi. Näyteputki ja sivelyvalmistelasien kuljetuskotelo laitetaan yhteen kumirenkaalla.

Aluekuljetuslaatikoiden pakkaamisesta on erillinen ohjeistus.

3 Terveyskeskuksessa tehtävät analyysit ja vastausten lähettäminen OYS:iin

OYS:n hoitoyksiköiden pyytämät tutkimukset lähetetään analysoitavaksi NordLab Oulun aluelaboratorioon.

Poikkeuksena potilaan vieritutkimukset (Pt-EKG) ja huonosti säilyvät tutkimukset. EKG-tulosteet annetaan potilaan mukaan, mikäli niitä ei tallenneta OYS:n kuva-arkistoon.

Kiireellisinä pyydetty tutkimukset (tutkimusnumero ja päivämäärä on alleviivattuna tutkimustarroissa) voidaan tehdä terveyskeskuksessa. Näiden tutkimusten vastaukset faksataan heti tutkimukset pyytäneeseen yksikköön ja vastaus lähetetään NordLab Oulun aluelaboratorion Asiakaspalveluun kirjattavaksi laboratorion tietojärjestelmään.

Kirjallisessa vastauksessa tulee ilmetä tuloksen lisäksi myös toteutunut näytteenottoaika, potilaan nimi ja henkilötunnus, OYS:n näytenumero sekä tilattu tutkimus. Tämä toteutuu esim. siten, että OYS:n näytetarra liimataan tulosteeseen.

Kaikki OYS:n tarroilla otetut B-PVK+T, B-neut ja B-diffit- verinäytteet tulee lähettää NordLab Ouluun tehtäväksi. **Tämä koskee myös päivystyksenä pyydettyjä em. näytteitä.** Näihin Ouluun lähetettäviin näyteputkiin liimataan Oulun viivakooditarra.

4 Muutokset tässä versiossa

Kappaleen 3 kaksi viimeistä kappaletta vaihdettu eri järjestykseen. Viimeiseen kappaleeseen lisätty:
Näihin Ouluun lähetettäviin näyteputkiin liimataan Oulun viivakooditarra.

T a b | Á ^ | • q } Á G Á ~ ^ & c ä ^ Á } Á F F Ë È È G F